

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ลักษณะเชิงคุณภาพของข้อมูลทางการบัญชี หมายถึงคุณสมบัติที่ทำให้ข้อมูลในงบการเงิน มีประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงิน ลักษณะเชิงคุณภาพหลักของงบการเงิน มีสี่ประการ ได้แก่ ความเข้าใจได้ ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ความเชื่อถือได้ และการเปรียบเทียบกันได้ (สภาวิชาชีพบัญชี, ๒๕๕๐) ข้อมูลทางการบัญชีที่มีลักษณะเชิงคุณภาพทั้งสี่ประการ จัดได้ว่ามีคุณภาพข้อมูลทางการบัญชีตามนิยามคำศัพท์ในงานวิจัยนี้

ลักษณะองค์กรธุรกิจประเภทวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) เป็นวิสาหกิจที่มีความเหมาะสม มีความคล่องตัวในการปรับสภาพให้เข้ากับสถานการณ์ทั่วไปของประเทศ และสามารถช่วยรองรับแรงงานจากภาคอุตสาหกรรม ก่อให้เกิดการพัฒนา การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในส่วนภูมิภาคของประเทศอย่างยั่งยืน รูปแบบของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมอาจทำได้เป็นสามรูปแบบ คือ แบบกิจการเจ้าของคนเดียว แบบห้างหุ้นส่วน และแบบบริษัทจำกัด ผู้ประกอบการจะต้องตัดสินใจเรื่องสำคัญสำหรับการบริหารงานให้เหมาะสมเพื่อไม่ให้เกิดผลเสียต่อองค์กร การตัดสินใจด้านการบริหารและการจัดการในภาพรวม เพื่อให้เกิดประสิทธิผลของการดำเนินธุรกิจ เกิดคุณภาพการดำเนินงานของผู้จัดการและพนักงาน เป็นองค์ประกอบสำคัญในการผลักดันงานให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ลักษณะองค์กรธุรกิจ เป็นลักษณะเฉพาะของแต่ละธุรกิจ เป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องใช้สำหรับการดำเนินกิจการของธุรกิจ ในงานวิจัยนี้จะศึกษาลักษณะองค์กรธุรกิจในลักษณะสามประการ ประกอบด้วย ประการที่หนึ่งคือนโยบายองค์กร เป็นข้อมูลที่สำคัญที่นำไปปรับใช้ในองค์กรธุรกิจ ประการที่สองคือโครงสร้างองค์กร แสดงให้เห็นถึงกรอบข่ายภายในขององค์กร และประการที่สามคือวัฒนธรรมองค์กร หมายถึง ระบบของค่านิยม สมมติฐาน ความเชื่อ และบรรทัดฐานร่วมกันที่ผูกพันสมาชิกขององค์กรให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เป็นรากฐานของระบบการบริหาร การบริหารกิจการให้ประสบความสำเร็จนั้น ฝ่ายจัดการต้องมีกระบวนการจัดการที่ดี จะช่วยให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล กระบวนการจัดการที่สำคัญ ประกอบด้วย การวางแผน การจัดสายงาน และการจัดหาคูคลากร การอำนวยการ และการควบคุม จะพบว่ากระบวนการในการบริหารจำเป็นต้องมีการตัดสินใจเลือกทางปฏิบัติที่ดีที่สุด เพื่อให้แผนงานหรือปัญหาที่เกิดขึ้นสามารถแก้ไขต่อไปได้อย่างทันต่อเวลา การตัดสินใจที่ดีต้องอาศัยข้อมูลที่ถูกต้องและสมเหตุสมผล

การตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพมีขั้นตอนหลายประการ ประการแรกได้แก่ การหาข้อมูลให้มากที่สุด ประการที่สองได้แก่ การแยกแยะข้อมูลที่เป็นประโยชน์เพื่อช่วยให้การตัดสินใจกระทำได้ง่ายขึ้น ประการที่สามได้แก่ การทบทวนการตัดสินใจอย่างต่อเนื่อง การทบทวนการตัดสินใจเป็นระยะหรือเมื่อมีข้อมูลใหม่จะช่วยให้การตัดสินใจที่ได้ดำเนินการไปแล้วมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

คำถามการวิจัยสำหรับงานวิจัยนี้ คือคุณภาพของข้อมูลทางการบัญชีและลักษณะองค์กรธุรกิจจะส่งผลต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหารในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมอย่างไร

สรุปผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้ เพื่อศึกษาและทดสอบคุณภาพข้อมูลทางบัญชีและลักษณะองค์กรธุรกิจ ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหารในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ขอบเขตของการวิจัยนี้ ประชากรคือ สถานประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตจังหวัดกรุงเทพฯ จำนวนทั้งสิ้น ๒,๑๒๓ กิจการ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษาวิจัยนี้ คาดว่า ผลวิจัยจะช่วยสะท้อนภาพผลกระทบของคุณภาพของข้อมูลทางการบัญชี และลักษณะองค์กรธุรกิจนำไปสู่การตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพของผู้บริหารในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพสำหรับผู้บริหาร และใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนในวิชาการบัญชีให้มีความทันสมัยมากยิ่งขึ้น กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น โดยแยกประเภทประชากรที่มีคุณสมบัติอย่างเดียวกันไว้ด้วยกัน ในที่นี้คุณสมบัติของประชากรที่มีลักษณะเป็นอย่างเดียวกัน ได้แก่ ประเภทของธุรกิจที่ดำเนินการ ประกอบด้วย การผลิต การบริการ การค้าส่ง และการค้าปลีก จากนั้นทำการสุ่มตัวอย่างแต่ละประเภทด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย กลุ่มตัวอย่างที่ได้ในการวิจัยครั้งนี้มีจำนวน ๗๐๐ กิจการ คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๙๗ ของประชากรทั้งหมด จำนวนแบบสอบถามถูกส่งไปยังกลุ่มตัวอย่างที่เป็นหน่วยการวิเคราะห์ ได้แก่ ผู้บริหารในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจำนวน ๗๐๐ ชุด ได้รับกลับคืนมาแบบสมบูรณ์และสามารถใช้ประโยชน์ได้ จำนวน ๒๔๔ ชุด คิดเป็นอัตราการตอบกลับร้อยละ 35.57

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบของคุณภาพข้อมูลทางบัญชี และลักษณะองค์กรธุรกิจที่มีต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหารในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยนี้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติสำหรับสังคมศาสตร์โดยมีสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ สถิติพรรณนา ประกอบด้วยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และการวัดการกระจาย เช่น ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติอนุมาน ประกอบด้วยการทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรโดยใช้การวัดค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุ

ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย H1 เป็นการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพข้อมูลทางบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหาร โดยพิจารณาแยกมิติของคุณภาพข้อมูลทางบัญชี ตามลักษณะเชิงคุณภาพของงบการเงิน 4 ประการ ได้แก่ ความเข้าใจได้ ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ความเชื่อถือได้และการเปรียบเทียบกันได้ ผลการทดสอบสมมติฐานงานวิจัย H1 พบว่ายอมรับสมมติฐานการวิจัย H1b และ H1d แสดงว่าคุณภาพข้อมูลทางบัญชีด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจและคุณภาพข้อมูลทางบัญชีด้านการเปรียบเทียบกันได้ ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการ

ตัดสินใจของผู้บริหาร ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย H1a และ H1c แสดงว่า คุณภาพข้อมูลทางบัญชีด้านความเข้าใจได้ และคุณภาพข้อมูลทางบัญชีด้านความเชื่อถือได้ ไม่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหาร

ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย H2 เป็นการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะองค์กรธุรกิจที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหาร โดยพิจารณาแยกมิติตามลักษณะองค์กรธุรกิจ 3 ประการ ประกอบด้วย นโยบายองค์กร โครงสร้างองค์กรและวัฒนธรรมองค์กร ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย H2 พบว่ายอมรับสมมติฐานการวิจัย H2 ทั้ง 3 สมมติฐานได้แก่ H2a, H2b และ H2c แสดงว่าลักษณะองค์กรธุรกิจตามนโยบายองค์กร ลักษณะองค์กรธุรกิจตามโครงสร้างองค์กร และลักษณะองค์กรธุรกิจตามวัฒนธรรมองค์กร ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหารในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

อภิปรายผล

จากผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยพบว่า ยอมรับสมมติฐานการวิจัย H1b และ H1d แสดงว่าคุณภาพข้อมูลทางบัญชีด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ และคุณภาพข้อมูลทางบัญชีด้านการเปรียบเทียบกันได้ ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหาร ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย H1a และ H1c แสดงว่า คุณภาพข้อมูลทางบัญชีด้านความเข้าใจได้ และคุณภาพข้อมูลทางบัญชีด้านความเชื่อถือได้ ไม่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหาร ทำให้สะท้อนถึงคุณภาพของข้อมูลทางบัญชีที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจในการบริหารงานในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมว่าในการบริหารงานนั้นต้องการข้อมูลทางบัญชีที่มีลักษณะเชิงคุณภาพด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ และข้อมูลทางบัญชีนี้นั้นต้องสามารถนำไปเปรียบเทียบกันได้ จึงเป็นข้อมูลที่ช่วยผู้บริหารตัดสินใจเพื่อบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนลักษณะเชิงคุณภาพด้านความเข้าใจได้ และด้านความเชื่อถือได้ ไม่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหาร สะท้อนให้เห็นถึงข้อมูลทางบัญชียากต่อการทำความเข้าใจได้ หากผู้บริหารหรือผู้ใช้ข้อมูลทางบัญชี ไม่มีความรู้เฉพาะทางในด้านการบัญชี และสะท้อนถึงข้อมูลทางบัญชียังขาดคุณภาพด้านความเชื่อถือได้ ผู้บริหารหรือผู้ใช้ข้อมูลทางบัญชี ไม่เชื่อว่าข้อมูลทางบัญชีจะมีความน่าเชื่อถือ จึงไม่ส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจของผู้บริหาร กล่าวคือไม่ได้ช่วยให้ผู้บริหารตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ยังศึกษาวิเคราะห์ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย H2 พบว่ายอมรับสมมติฐานการวิจัย H2 ทั้ง 3 สมมติฐานได้แก่ H2a, H2b และ H2c แสดงว่าลักษณะองค์กรธุรกิจตามนโยบายองค์กร ลักษณะองค์กรธุรกิจตามโครงสร้างองค์กร และลักษณะองค์กรธุรกิจตามวัฒนธรรมองค์กร ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหารในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม สะท้อนให้เห็นว่า การบริหารงานจะต้องบริหารโดยมีการกำหนดนโยบายองค์กร โครงสร้างองค์กร ที่ชัดเจนจะช่วยให้การตัดสินใจของผู้บริหารมีประสิทธิภาพ รวมถึงวัฒนธรรมองค์กรที่ดี จะช่วยให้บุคคลในองค์กรทำงานอย่าง

เต็มความสามารถ ส่งผลกระทบต่อการบริหารงาน ช่วยให้เกิดประสิทธิภาพในการตัดสินใจของผู้บริหารในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยและการนำไปใช้ จากผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยพบว่า คุณภาพข้อมูลทางบัญชีด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ และคุณภาพข้อมูลทางบัญชีด้านการเปรียบเทียบกันได้ ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหาร สะท้อนถึงคุณภาพของข้อมูลทางบัญชีมีความสำคัญต่อการตัดสินใจในการบริหารงานในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมว่า ในการบริหารงานนั้นต้องการข้อมูลทางบัญชีที่มีลักษณะเชิงคุณภาพด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจและข้อมูลทางบัญชีนั้นต้องสามารถนำไปเปรียบเทียบกันได้ จึงเป็นข้อมูลที่ช่วยผู้บริหารตัดสินใจเพื่อบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ส่วนคุณภาพข้อมูลทางบัญชีด้านความเข้าใจได้ และคุณภาพข้อมูลทางบัญชีด้านความเชื่อถือได้ ไม่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหาร สะท้อนให้เห็นถึงข้อมูลทางบัญชียากต่อการทำความเข้าใจได้ หากผู้บริหารหรือผู้ใช้ข้อมูลทางบัญชี ไม่มีความรู้เฉพาะทางในด้านการบัญชี และสะท้อนถึงข้อมูลทางบัญชียังขาดคุณภาพด้านความเชื่อถือได้ ผู้บริหารหรือผู้ใช้ข้อมูลทางบัญชี ไม่เชื่อว่าข้อมูลทางบัญชีจะมีความน่าเชื่อถือ จึงไม่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหาร กล่าวคือไม่ได้ช่วยให้ผู้บริหารตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ลักษณะองค์กรธุรกิจตามนโยบายองค์กร ลักษณะองค์กรธุรกิจตามโครงสร้างองค์กร และคุณลักษณะองค์กรธุรกิจตามวัฒนธรรมองค์กร ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหารในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม สะท้อนให้เห็นว่า การบริหารงานจะต้องบริหารโดยมีการกำหนดนโยบายองค์กร โครงสร้างองค์กร ที่ชัดเจนจะช่วยให้การตัดสินใจของผู้บริหารมีประสิทธิภาพ รวมถึงวัฒนธรรมองค์กรที่ดี จะช่วยให้บุคคลในองค์กรทำงานอย่างเต็มความสามารถ ส่งผลกระทบต่อการบริหารงาน ช่วยให้เกิดประสิทธิภาพในการตัดสินใจของผู้บริหารในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ พบข้อจำกัดการวิจัย ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างคือ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีวงจรชีวิตของธุรกิจสั้น จะพบได้จากการเลิกกิจการของวิสาหกิจประเภทนี้จำนวนมาก ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป อาจจะต้องศึกษากลุ่มตัวอย่างอื่น หรือบริบทอื่นที่มีผลกระทบหลักต่อการบริหารงานหรือการตัดสินใจเพื่อดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าควรมีการศึกษาเพิ่มเติม โดยแยกกลุ่มตัวอย่างตามประเภทของธุรกิจ เช่น การผลิต การให้บริการ การค้าส่งและการค้าปลีก รวมถึงควรที่จะมีการศึกษา และวิเคราะห์ผลกระทบต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหาร โดยแยกกลุ่มผู้บริหารตามสายงาน เช่น ฝ่ายบัญชี ฝ่ายบุคคล ฝ่ายผลิต ฝ่ายขาย ฝ่ายการเงิน เป็นต้น

อีกทั้งผู้วิจัยได้เสนอแนะข้อเสนอจากข้อค้นพบของงานวิจัยนี้ ซึ่งจะเห็นว่าคุณภาพข้อมูลทางบัญชีด้านความเข้าใจได้ และคุณภาพข้อมูลทางบัญชีด้านความเชื่อถือได้ ไม่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหาร สะท้อนให้เห็นถึงข้อมูลทางบัญชียากต่อการทำความเข้าใจได้ หากผู้บริหารหรือผู้ใช้ข้อมูลทางบัญชี ไม่มีความรู้เฉพาะทางในด้านการบัญชี และสะท้อนถึงข้อมูลทางบัญชียังขาดคุณภาพด้านความเชื่อถือได้ ผู้บริหารหรือผู้ใช้ข้อมูลทางบัญชี ไม่เชื่อว่าข้อมูลทางบัญชีจะมีความน่าเชื่อถือ จึงไม่ส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจของผู้บริหาร กล่าวคือไม่ได้ช่วยให้ผู้บริหารตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป อาจจะต้องศึกษาถึงสาเหตุ แรงจูงใจ หรือปัจจัยที่ส่งผลให้ข้อมูลทางบัญชี มีความเชื่อถือได้ ซึ่งเป็นลักษณะเชิงคุณภาพของข้อมูลทางบัญชี ตามแม่บทการบัญชีที่มีความสำคัญ งานวิจัยเหล่านี้น่าจะเป็นประโยชน์ในวิชาการด้านบัญชีและเป็นประโยชน์ต่อภาคธุรกิจที่จะนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ต่อไป